

Geweldsteksten

Hoe kan het zijn dat er zoveel heftige teksten in de Bijbel staan? Neem Deuteronomium 7. Daar schrijft Mozes in vers 2 dat er gedood moet worden. Het hele hoofdstuk staat er vol mee. Als God die volken wil redden, waarom moeten ze dan dood? Ik dacht eerst dat het kwam omdat het kwaad zo groot was, dat de mensen the point of no return hadden bereikt en het kwaad gestopt moest worden (kindoffers en dat soort ellende...). Maar dat zou maken dat God geweld doelbewust kan en wil inzetten. En dan is het ergens ook willekeurig, want als je kijkt naar waar hetzelfde gedrag was of is, gebeurt niet die massavernietiging zoals in Deuteronomium. En als je in Samuel (H.15) leest dat de Amalakiëten moeten worden uitgeroeid, dan hebben we het over de volgende generatie, dus worden daar niet onschuldige mensen gedood?

Ondertussen zie ik dat het 'klassieke' plaatje anders is dan het 'open' plaatje. Zie de studie over Gods wil. Maar dan nog blijven er een heel aantal vraagtekens bij teksten en verhalen in de Bijbel.

Hieronder een praktische checklist om met deze teksten om te gaan.

1. Jezus is de autoriteit. Hij is het evenbeeld van God. Is de tekst Christ-like?
2. Tijd en context: welk beeld heeft de schrijver van God? Hoeveel openbaring heeft de schrijver gehad, hoeveel is cultureel bepaald?
3. Wie doet het geweld?
 - God → Jezus → geen optie
 - Mensen → vaak wel (hoe gaan mensen met hun mogelijkheden/gaven om?)
 - Satan en co → invloed, verleiding, zelfstandig...ja
 - voorwerp waar krachten aan zijn verleend → Ja, denk bijv. aan de Ark (1 Sam)
4. Wat doet God wel?
 - Hij neemt de schuld op Zich → het kruis is geen event, het is het ware Karakter van God!
 - Waar Hij kan werkt Hij samen met engelen en mensen om het kwaad te stoppen of mensen daarvoor te beschermen.
 - Hij vecht tegen het Kwaad door de Liefde
 - Hij waarschuwt en spreekt waarheid (omdat het kwaad zelfdestruectief is)
 - Hij is verzoening
 - Hij voegt / levelt naar waar de mensen zitten
 - Hij trekt zich terug n.a.v. de vrije wil van de mens.

Terug naar Deuteronomium 7. In deze tijd was het gebruikelijk om al het geweld en de oorlog aan God toe te schrijven. Het was Zijn overwinning, zijn geweldskracht. Er is in de Bijbel veel symbolische taal, zoals de aarde, monsters, e.d. die op Satan en co duiden. En daarbij de vraag: waarom waarschuwingen voor huwelijken met andere volken, als ze dat volk moesten uitmoorden? Vers 15...is dat God, Christ-like? Jezus zegt: bid voor uw vijanden. Wie zijn de vijanden van God? (Efeze 6). Het is veel ook logisch nadenken.

Het is goed te bedenken dat de Bijbel een narratief is; verhalend geschreven. Chronologisch en structuur stijlen kunnen anders zijn dan wij gewend zijn. Wij lezen over het algemeen vertalingen. Dat maakt dat er interpretaties zijn die vanuit klassiek theïsme zijn gestuurd.

Ik zie in de Bijbel geen controlerende machthebber die altijd dezelfde is en daardoor vanuit zijn goedheid zowel goed als kwaad kan doen, zo Hij het wil.

Ik zie een God die een stabiel karakter heeft, wat Dezelfde is, was en altijd zal zijn. Dat Karakter houdt in dat Hij zich kan voegen, afdalt daar naar waar mensen zitten en missionair mensen stapje voor stapje weg van het duister leidt naar Hem toe.

Denk aan een landschap met diepte en bergen. De ene laag is de andere niet. Het punt waar je staat bepaalt hoeveel je ziet. En tegelijk verbeeldt zo'n plaatje de tijd waar veel in gesproken wordt: het nu, toekomstige tijd en verre toekomstige tijd kunnen in één tekst genoemd worden, maar wel door elkaar.

Een paar voorbeelden:

Lees de tekst en check daarbij de 4 punten van de checklist. Bij de tekst geef ik wat extra gedachten/informatie. Mijn idee is dat je vooral zelf leert denken en niet klakkeloos overneemt wat ik of iemand anders vertelt.

De ark, 1 Samuel (op verschillende plekken) :

- de Ark werd net zoals bij de heidenen gebruikt. In plaats van naar God te kijken als Overwinnaar, werd kracht toegekend aan de Ark. De ark werd van symbool voor de wet een Afgod. Als het op die manier gebruikt werd zie je de dodelijke kracht die ervan uitgaat. Demonen die de ruimte krijgen door de afgoderij. Wanneer het niet door mensen als afgod wordt benaderd zie je dat er zegen vanuit gaat.

→ materiaal waar geestelijke kracht vanuit gaat komt niet veel voor, maar wel door de hele Bijbel heen, denk aan de staf van Mozes, de paal met de slang in de woestijn, de kleren van Paulus die genezende kracht hadden. Ik denk zelf dat dit kan, maar dat het niet onze focus moet hebben, en dat we er in ieder geval zorgvuldig mee om moeten gaan. Je ziet ook bij de katholieken dat het snel overgaat tot afgoderij.

Numeri 16:

- de aarde: monster (van de dood) Mot, Eres, aardbevingen, sinkholes. Dit werd gezien als het werk van demonen.

- Vuur: terugtrekken van God, de Vernietiger die de ruimte krijgt (10e plaag van Egypte en lees dan 1 Kor. 10:10!!)

- Plaag: Resep, Kanaänitische god.

Veel wordt al opnieuw herzien, dit gebeurt af en toe al bij bijv. Jeremia, Jesaja en Ezechiël. Ook zie je dit in het nieuwe testament terug. Dat oude verhalen en conclusies worden herzien vanuit een standpunt met meer openbaring.

Denk aan 2 Sam 24:1 en 1 Kron. 21:1.

Boeken als Wijsheid, Makkabeeën, Jubileeën zijn voor protestanten deuterocanoniek.

Geschiedkundig zijn ze wel interessant. Je ziet in die boeken ook signalen terug van hertaxering van wie wat deed en het Karakter van God.

Overigens in Makkabeeën zie je heel goed het verschil tussen martelaarschap in de ogen van mensen en hoe God wilde dat door één Martelaar de wereld zou worden gered. Wat voor veel mensen weer aanstoot gevend was, dat de Messias zou moeten lijden. Jesaja heeft het al genoemd, ruim van tevoren...

Lukas 10:11-15

Vertaal dingetje:

- ook al nemen jullie de boodschap niet aan, EVENWEL/HOE DAN OOK is het Koninkrijk gekomen (niet doch of maar)

- Sodom dragelijker → mensen wisten niet beter en staan voor de genadetroon. De Israëlieten zien Jezus en willen zelf niet IN het Koninkrijk. Dat is ondragelijker dan de situatie van de mensen in Sodom.

- Jezus merkt op dat de heidenen makkelijker bekeerden dan de Joden

- Wee...OUAI wat betekend een *och nee wat verschrikkelijk...wat verdrietig!!* Dit zelfde woord wordt gebruikt voor de zwangere en zogende vrouwen die zullen moeten vluchten als Jeruzalem wordt vernietigd. Het is een kreet van medelijden.

Lukas 21: 22

Klassiek: God heeft in zijn soevereiniteit Israël uitgekozen, om de Verlosser voort te brengen. Daarbij ook te bepalen dat ze de Verlosser doden en hun in 66-70 na Chr. daarvoor te straffen.

- vertaal dingetje: het woord *God* staat er niet in het Grieks...slechte vertaling! de dagen der vergelding zijn niet van God. Ze zijn van de Romeinen die komen het gedrag van de Joden vergelden in 66-70 na Chr.

Wanneer gebruikte Jezus geweld?

Varkens (Legio)

Tempel reiniging

Vijgenboom

De varkens:

Voordat Jezus aan land gaat bij de 'heidenen', is er storm op het meer. Daar manifesteren de demonische machten al die tot zwijgen worden gebracht. Jezus spreekt tot de wateren op dezelfde manier als Hij tegen demonen doet.

Waarom gaat Jezus als jood naar dat gebied? Hij zou zichzelf onrein maken gezien de Joodse traditie. Varkens, graven, heidenen, naakte man met een bovennatuurlijke destructieve kracht

Hier luisteren de demonen niet meteen, ze gaan in discussie. Wat mijn gedachte hierbij is dat het mogelijk is, dat deze groep demonen in conflict is met andere demonen en daarom naar dit gebied zijn verbannen, want er is stress bij deze demonen. De stress kan en/ook komen door het feit dat ze een lichaam nodig hebben om in te leven, en dat ze anders zijn dan bijv. de water/aarde demonen. Ze vragen om de varkens. Jezus beweegt hierin met hen mee. Hij vernietigt ze niet, of bindt ze niet voor eeuwig...apart hè? Genade?

Aan de andere kant, had Jezus niet kunnen voorzien dat de demonen de varkens zo gek zouden maken dat ze verdronken → varkens kunnen normaal gesproken zwemmen, alleen als ze gek worden of iets bizars met hun hersenen gebeurd dan verdrinken ze zichzelf.

Mogelijk heeft Jezus het risico wel gezien, en genomen. We weten ook niet welke hel er anders was losgebarsten. Ik ga er van uit dat Jezus het best mogelijke heeft gedaan in de situatie.

Ik mis alleen de schadevergoeding voor de boeren ☺.

De naakte man wordt zelfs gekleed en is weer mens.

De tempelreiniging volgt op de vijgenboom. De discipelen gaan naar Jeruzalem en onderweg vervloekt Jezus de vijgenboom. Wat absurd is, omdat de boom geen vrucht heeft, maar het is niet eens het seizoen. De schepper van de seizoenen zou dat toch wel mogen weten!

Wat is er aan de hand? De vijgenboom wordt symbolisch gebruikt in de Bijbel. (Bijv. Jes. 28:4, Jer 8:15, 24:1-10, 29:17, Hosea 2:12,9:10,16-17, Micha 7)

De context is een confrontatie i.v.m. de corruptie en de joodse leiders.

Er zijn verschillende uitleggen bij de Vijgenboom. De meest logische is die voor de vloek van armoede/honger. Met dat Jezus de vloek uitspreekt, vervloekt Hij de vloek. (Heb2:14,1 Joh.3:8)

Ook had de vijgenboom te maken met de joodse apocalyptische verwachting.

Het gaat dus niet om de boom, het gaat om het grotere plaatje. Het laat het boemerang effect zien van de duisternis. Het is niet Jezus bedoeling om Zijn eigen Schepping te laten verdorren, Hij legt hiermee bloot wat er al gebeurt. Het zijn Satan en co die honger veroorzaken, en ik denk overigens ook vaak mensen die korte termijn keuzes maken, of keuzes voor geld en daarmee het milieu schade toe brengen.

De Tempelreiniging is niet eens heel spannend, Jezus brengt de corruptie aan de orde (denk aan praktijken als dat de priesters de meegebrachte offers afkeurden, zodat mensen tegen hoge prijzen een nieuw offer moesten kopen bij de plaatselijke handelaars op het tempelplein en dat dier dan wel werd goedgekeurd...en het dier wat ingeruild was, werd uiteraard later gewoon verkocht). Hij gooit tafels om en pakt een zweep. Hij doet geen mens of dier pijn, de zweep werd simpel weg gebruikt om de dieren de juiste kant op te laten rennen.

! Nog een andere, vlak voordat Jezus wordt gearresteerd zegt Hij dat zijn discipelen wapens moeten gaan kopen. Ze zeggen dan, we hebben er twee. Jezus zegt dat dit genoeg is. Hij is niet zo'n beste strateeg als dit serieus bedoelt is. Plus dat Hij als Petrus een oor afhakt het oor er weer op zet en Petrus zegt te stoppen met geweld. (Lukas 22:36-51)

Als het gaat om geweld, denk ik dat we kunnen concluderen dat Jezus geweldloosheid voorleefde. Radicaal anders dan in die tijd normaal was en de verwachtingen waren. En de vraag is, hoe is dat in vergelijking met vandaag? Wat vraagt dat van ons? Hoe kunnen we in ons eigen leven/denken/voelen, onze gezinnen en in onze dorpen geweldloos leven? En hoe kunnen we dan geweld op wereldniveau stoppen?

Laten we een begin maken en gaan ontdekken.

Niet naïef utopiaans, maar met moed, liefde en lef stappen zetten om te veranderen.